

Харківський навчально-методологічний відділ Департаменту охорони праці та промислової безпеки ПАТ "Укрзалізниця"

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Кримінальна відповідальність за порушення правил охорони праці покладається на працівників і посадових осіб підприємств, а також на роботодавців. Поняттям «порушення правил охорони праці» охоплюється недотримання загальнодержавних, галузевих та локальних — для даного підприємства правил, інструкцій, положень та інших підзаконних актів, розроблених і прийнятих відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів про працю України. Кримінальна відповідальність настає не за будь-яке порушення, а за порушення вимог охорони праці, яке створювало небезпеку для життя або здоров'я громадян, яке призвело чи могло призвести до нещасних випадків, аварій або інших тяжких наслідків. Ознаки злочину є як у діях, так і у бездіяльності, тобто у невиконанні того, що слід було робити на виконання відповідних правил, інструкцій тощо. Ступінь покарання залежить від конкретних обставин і встановлюється Кримінальним кодексом України.

Види покарань за кримінальну відповідальність наведені у статті 51 Кримінального кодексу (штраф, позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадські роботи, виправні роботи, позбавлення волі на певний строк, довічне позбавлення волі та ін.).

Розділ X Кримінального кодексу України включає злочини проти безпеки виробництва (статті 271-275).

Згідно статті 271. Порушення вимог законодавства про охорону праці

1. Порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів про охорону праці службовою особою підприємства, установи, організації або громадянином - суб'єктом підприємницької діяльності, якщо це порушення заподіяло шкоду здоров'ю потерпілого, - карається штрафом від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на той самий строк.

2. Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки, - карається виправними роботами на строк до двох років або обмеженням волі на строк до п'яти років, або позбавленням волі на строк до семи років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до двох років або без такого.

Варто зазначити, що й адміністративний проступок, і злочин мають багато спільних ознак, зокрема, протиправність діяння, вина особи, суспільна небезпечність вчиненого діяння та характер заходів впливу, що застосовуються до особи. Проте головна відмінність між адміністративним правопорушенням і злочином полягає саме в ступені суспільної небезпечності вчиненого діяння, а отже і в різному ступені суворості заходів впливу, що застосовуються до винної особи.

*Харківський навчально-методологічний відділ
Департаменту охорони праці та промислової безпеки ПАТ УЗ*